

ಚಿನ್ನ ಸೋರೆಕೆ

ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮದನೆ ಮಾಡಿದ ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಸೋರೆಕೆಯಾಗಿದ್ದೇ ಕೆಚ್ಚು ಎನ್ನೆವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬಂದ ಮಾತ್ರ. ಗಣಗಳಿಂದ ಯಥೀಭ್ವಪಾಗಿ ಕಡ್ಡ ಚಿನ್ನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಬುದಕ್ಕೆ ರಾಬಟ್‌ಎಂಎಸ್‌ ಹೇಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲು ನಾಲು ಚಿನ್ನಾಭರಣಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳೇ ಹಿಂಡೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಚಿನ್ನ ಕರಿಯುವವರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ವಿರೀದಿಸುವ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆದಾಯ ತೆಗೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ದಾಳಿ ಮಾಡುವುದು ಹಿಂಡೇ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಗಳಿ ಸ್ಕ್ರಿಟ್‌ಗೊಂಡ ಮೇಲೂ ಅಳೆದುಳಿದ ಚಿನ್ನದ ಕಳ್ಳತನ ಈಗಲೂ ನಿನಿತಿಲ್ಲ. ಲೋಕೆಸಂಭೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದ ಸಂಸದೀಯ ಮಂಡಳಿ ಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 30 ಹೇಳಬಿ ಮೊಲ್ಲದ ಚಿನ್ನ ಗಣಗಳಿಂದ ಕಳುವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಧಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ಚಿನ್ನ ಸೋರೆಕೆಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶನ.

ಯಂತ್ರೇಪಕರಣಗಳನ್ನು, ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಅಥವಾರಿಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಿದ್ದಗೊಳಿಸಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಗೆ ಇಳಿದ.

2001 ರಲ್ಲಿ ಗಳಿ ಬಂದ್ರ ಆಗುವವರೆಗೂ ಅಂತಿಮ ಅಂತರಾಂತ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮದನೆಯಾಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು 800 ಇನ್‌ ಚಿನ್ನ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಪಾಲು ದ್ವಿತೀಯ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ. ಈ ಕವ್ಯ ಭೂಮಿಯೋಳಿಗೆ ಹಳದಿ ಲೋಹದ ಜಾಡು ಹಿಡಿದ ಬೀಳಿಯರು ಹುಸ್ರೆರೂಪವೇ ಸಾವಿರ ಏಕರ ಭೂಮಿಗೆ ಬೇಕಿ ಹಾಡಿದರು. ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಷ್ಟ ಪ್ರಷ್ಟ ರಾತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿದ ಬೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ನೆಲದೊಳಗಿನ ಅದಿರು ಹೊರತಮ್ಮಿತ್ತು. ಮೊದಲಿಗೆ ಮನುವು ನಿರಂತರ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಹಗ್ಗ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಲ್ಲಿರುವ ಚಿನ್ನವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹೊರಿಗೆಯೆಂದು ಇಂಗ್ಲೀಂಡಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದ ಜಾನ್‌ಟೇಲರ್‌ ಕಂಪನಿಗೆ ಆಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಣ ಬೆಯಲಿತ್ತು. ಸಂಪತ್ತಿನ ಪಾಲು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರಾಯಧನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಗಣಗಳಿಂದ ಚಿನ್ನ ತೇಗೆಯಲು ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಆಗುವುದು ಸಾಧು ಎಂದುಹೇಳಿದ ಸರ್ಕಾರ ಆಗ್ಲೇ ಪ್ರವರ್ಥಿಸಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಬಂದಿದ್ದ ಪಾಲು ಅಂತರಾಂತ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿತ್ತು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ತಮದನಾ ಕೇಂದ್ರದ ಸಾಫಾವನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮದನೆಯಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಗಣಗಳಿಗೆ!

ಯಾಂತ್ರೇಕರಣಗಳಿಂದ ರಘಸದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆದ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು—ಮೂರು ಹಾತೇಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ದುಡಿಯಲು ತಮಿಳು—ಆಂದ್ರ ಗಣ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದರು.

ಮುಗಿಲು ಬುಂಬಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಣ್ಣಿಳಿದ ರಾತೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕಣ್ಣಿಳಿದ ಹಗ್ಗಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ಬೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಅದಿರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೆಲದೊಳಗಿನಿಂದ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ತಂಡಗಳು ಅಹೋರಾತ್ಮಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಉಗ್ರಗಾಂಧಿಂದ ಶುರುವಾದ ಚಿನ್ನದ ಬೆಕ್ಕೆಗಾಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಪಾಪ್‌ಗಳ ನಿಮಾಣವಾಗಿ ಗಳಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣ ವಿಸ್ತಾರವಾದಂತೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಪಟ್ಟಣವೇ ಮ್ಯಾಡಾಳಿತ್ತು. ನೀರಿನ ಮುಖಿವೇ ಕಾಣಿದ ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿರದ ಬೆಕ್ಕೆಮಂಗಲ ಕೆರೆಯಿಂದ ಶಾಧಿಕರಣಗಳಿಂದ ನೀರು ಬಂದಿತ್ತು. ಬ್ರಹ್ಮತ್ವ ಬಂಗಲಗಳು ಮೆಲ್ಲಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಜ್ಞಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಒದಿಬಿಂದವು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಈ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಕ್ರೀಡಾ ತಾಣಗಳು, ಕ್ಲಬ್‌ಸ್ಕ್ರೋಟಿಂಗ್ ಅಂಗಳಗಳು ಸಿದ್ಧವಾದವು. 18 ಕುಳಿಗಳ ಗಾಲ್ಫ್ ಮ್ಯಾಡಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತ್ತು!

ಅಳದ ಗಣಗಳ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿರುವ ಹೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಗಳು ವಿಶ್ವದ ಅಳವಾದ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ.

30ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಪ್‌ಗಳನ್ನು 2500 ಏಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಇಲ್ಲಿ 3200 ಮೀಟರ್‌ ಅಳದ ಗಣಗಳೂ

ಇವೆ (13,500 ಅಡಿಗಳು). ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ 1400 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ನೆಲದಾಳದಲ್ಲಿ ಕೊರದಿರುವುದು ಒಂದು ದಾಖಲೆ.

ಕಾಲುಹಾದಿಯಿಂದ ಗಾರೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ರೈಲು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡಿತು ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಬೆವರು ಸುರಿಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಟೀಲರ್‌ ಕಂಪನಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇ ಪರಿಗಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೂಲಿಗಳಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿತ್ತು, ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆ ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಅವರಿಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡಾಸ್ತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರೆದ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡಿರು ತಡಿಕೆಯ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿತ್ತು. ಸರಿಯಾಗಿ ಗಾಳಿ-ಬೆಳ್ಳಕು ಸಿಗದ ಬಿಡಿರುಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರಿಗೆ ನೀರು-ಆಹಾರವೂ ದುಸ್ತರವಾಗಿತ್ತು.

ಚಿನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಮೀಟರ್‌ ಆಳಕ್ಕೆ ಗಣಗಳು ಇಳಿದವು. ನೂರಾರು ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಹೊರೆದು ಹಳದಿ ಲೋಹದ ಪದರಾಂತನ್ನು ಕ್ರತಿಸಿ ಪ್ರದಿ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಪಾಪ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ತರಲಾಯಿತು. ಭೂಮಿಯೋಳಿಗೆ 60 ಡಿಗ್ರಿಯಷ್ಟು ಉಪಾಂಶ-ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಗಣಗಳಿಳಕ್ಕೆ ದೂಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಗಣಗಿಯೋಳಿಗಿನ ನೀರು ಭೂಮಿಗೆ ಪಂಪ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೂಡ ಎಡಿಬಿಡದೆ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಾಕಕ್ಕೆ 1,50,000 ಇನ್ ಅದಿರು ತೇಗೆದು ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಇನ್‌ಗಳಿಗೆ 47.5 ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ಕಂಪನಿ ಅದೇ ಬಿರುಗಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗಿ ಹಾಕಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚು ಹಚ್ಚು ಅದಿರು ಹೊರಬಂದರೂ ಅದರಲ್ಲಿನ ಚಿನ್ನದ ಅಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಪಂಪ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿರುವುದು ಅಂಶದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಚಿನ್ನದ ಮೊಟ್ಟೆ ಇದುತ್ತಿದ್ದ ಕೊಳೆ ಬಡವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತೇ ಇತ್ತು. ಉತ್ತಮಂಗದ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. 35 ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದರು. ಚಿನ್ನ ಉತ್ತಮಗ್ರಂಥಿಯೇ ಉತ್ತಮದನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಟೀಲರ್‌ ಕಂಪನಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ನಿಂತಿರಲ್ಲಿ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭೂಮಿ ತಾಯಿ ಬಡಲಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಲೋಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕನಾಟಕ ವಿಕೆರಣಿದ ಬಳಿಕ ಚಿನ್ನದ ಗಣಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಂಡವು,

